

„SŁOWA UCZĄ, PRZYKŁADY POCIĄGAJĄ”

Program Wychowawczy Gimnazjum Nr 119

im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie

Zatwierdzony uchwałą Rady Rodziców z dnia 13 września 2016 r.

Wstęp

Program wychowawczy można określić jako przyjętą w szkole koncepcję wychowania, zmierzającą do kształtowania osobowości ucznia pod kierunkiem nauczycieli, opisaną przez zestaw celów, zadań i sposobów ich realizacji. Program Wychowawczy Gimnazjum 119 w Warszawie został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji wychowawczej społeczności szkolnej i jest zgodny z priorytetami wychowawczymi naszej szkoły.

Wychowanie, które dokonuje się w delikatnej sferze wzajemnych relacji osobowych, to zaplanowana praca nad formowaniem osobowości młodego człowieka, to stymulowanie jego rozwoju emocjonalnego i społecznego. Proces ten nie może prawidłowo przebiegać bez zaangażowania rodziny i wsparcia ze strony szkoły. W rodzinie kształtuje się charakter, doświadczenie i system wartości. Rodzice mają prawo do decydowania o procesie wychowawczym dziecka, który jest bardzo złożony, a realizacja jego wymaga postrzegania młodego człowieka w sposób integralny, w sferze emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i fizycznej.

Zadaniem i obowiązkiem nauczycieli i wychowawców jest mądre towarzyszenie uczniowi na drodze jego rozwoju, zapewnienie mu wartościowego środowiska wychowawczego oraz wzmocnienie rozwoju młodego człowieka, przy jednoczesnym poszanowaniu jego godności osobistej, z uwzględnieniem granic możliwości rozwojowych.

Naczelny cel wychowania

Szkoła wspomaga rozwój osobowy ucznia we wszystkich wymiarach tj.: intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, moralnym, kulturalnym, estetycznym oraz duchowym.

I. Główne cele programu

Wspieranie pracy wychowawczej rodziców poprzez;

- kształtowanie postaw prospołecznych – wrażliwości na drugiego człowieka i poszanowania jego poglądów, wyznania i narodowości;
- kształtowanie postawy patriotycznej;
- budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez tworzenie i kultywowanie jej tradycji;
- integrowanie społeczności klasowej poprzez wspólne działania;
- wspieranie uczniów uzdolnionych;
- wspieranie ucznia w jego samorozwoju;
- kształtowanie i wdrażanie systemów wartości;
- uczenie dokonywania wyborów;
- kształtowanie postaw obywatelskich;
- uczenie zdrowego stylu życia (profilaktyka prozdrowotna i uzależnień, problemy wieku dojrzewania);

- rozwijanie wrażliwości na sztukę;
- rozwijanie wiedzy o kulturze i historii kraju ze szczególnym zwróceniem uwagi na własny region;
- kształtowanie poczucia przynależności oraz świadomości bogactwa kulturowego regionu w myśl hasła "jesteśmy Europejczykami – poznajemy kulturę i zwyczaje naszych sąsiadów";
- kształtowanie umiejętności oraz motywowanie do korzystania z różnych źródeł informacji (zdobywanie wiedzy i nauka z wykorzystaniem nowoczesnych technik informacyjnych);
- kształtowanie świadomości ekologicznej
- dostosowywanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z niepełnosprawnością, z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, z niedostosowaniem społecznym, ze szczególnymi uzdolnieniami, z zaburzeniami komunikacji językowej, z chorobą przewlekłą, będących w sytuacjach kryzysowych lub traumatycznych i inne;

II. Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. z 2006r. Nr 97 poz. 674);
- Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zm. Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzup. Protokołem nr 2. (Dz. U. z dnia 10 lipca 1993 r.)
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.(Dz. U. z dnia 23 grudnia 1991 r.)
- Ustawa z 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity: Dz. U nr 11.z 2002r, poz. 109 w późniejszych zmianami);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111 poz. 535 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 2 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z późniejszymi zmianami;
- Ustawa z dn.29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005 nr 180 poz.1493);
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół z późn. zm. (Dz. U. z 2012 r. poz. 977, 2014 r. poz. 803 oraz z 2016 r. poz. 895)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 30 kwietnia 2013 w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach,

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 30 kwietnia 2013r.. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (Dz. U. 2013 poz.532);
- Statut Gimnazjum Nr 119 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

III. Opinie i wyniki badań odzwierciedlające potrzeby środowiska w zakresie wychowania młodzieży gimnazjalnej.

Tworzenie programu wychowawczego poprzedzone było wieloma dyskusjami w gronie pedagogicznym, rozmowami z rodzicami, uczniami, czytaniem literatury i wymianą poglądów z innymi szkołami. Wśród uczniów naszego gimnazjum przeprowadzane były ankiety, wywiady i rozmowy dotyczące bezpieczeństwa, zagrożenia nałogami, stylu życia, relacji koleżeńskich i relacji z nauczycielami, nasilenia agresji i podejmowania prób zachowań ryzykownych, samopoczucia uczniów w szkole, warunków do nauki i innych aspektów życia szkoły.

Ich wyniki przyniosły potwierdzenie kilku ważnych dla planowania procesu wychowawczego hipotez:

- a) Samopoczucie uczniów w Gimnazjum nie jest najlepsze, a wpływają na to przede wszystkim następujące czynniki: zmęczenie, rozdrażnienie, zbyt wysokie wymagania nauczycieli i częsta kontrola nabytej wiedzy i umiejętność jej stosowania w praktyce, hałas;
- b) Wielu uczniowie nie prowadzi higienicznego trybu życia, ponieważ zbyt dużo czasu spędzają przed telewizorem i komputerem itp. urządzeniami z dostępem do Internetu, nie wszyscy są wdrożeni do dbałości o higienę osobistą i odpowiedni wypoczynek, znaczna część uczniów nie odżywia się regularnie i zdrowo;
- c) Poczucie osamotnienia w szkole jest raczej rzadkością i często wynika z indywidualnych predyspozycji lub przyczyn losowych poszczególnych uczniów (ale obserwacje wskazują, że podniesienie umiejętności interpersonalnych przyspieszałoby proces integracji i czyniło relacje koleżeńskie łatwiejszymi i bogatszymi);
- d) Uczniowie deklarują, że czują się w szkole raczej bezpiecznie, ale utrzymanie tego stanu wymaga nieustannej pracy, obserwacji i troski o ich właściwe samopoczucie;
- e) Stosunkowo niewielki procent uczniów jest zainteresowanych używaniem narkotyków, dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych, niewielu przyznaje się do inicjacji z takimi substancjami, jednak potwierdzają, że istnieje dość łatwy dostęp do tych środków i do kontaktów z osobami używającymi narkotyki, co stwarza zagrożenie dla gimnazjalistów i wymaga intensywnych działań profilaktycznych;
- f) Duża część uczniów próbuje używać alkoholu oraz zaczyna palić papierosy, a częściej tzw. e-papierosy. W stosunku do kilku uczniów można mówić o problemie związanym z nadużywaniem tych substancji (sytuacja taka wskazuje na potrzebę odpowiednich działań profilaktycznych i terapeutycznych);
- g) W Gimnazjum staramy się przestrzegać praw ucznia i zasad demokracji, jednak zdarzają się odstępstwa od przyjętych norm;

h) Nie wszyscy uczniowie znają obowiązujące regulaminy, m.in. Regulamin Szkoły, Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania, czy Konwencję Praw Dziecka, pojedynczy uczniowie nie są w ogóle zainteresowani tymi regulacjami prawnymi, nie mają świadomości ich istnienia lub nie akceptują ich unormowań;

i) Znaczna część uczniów deklaruje, że nie radzi sobie z przygotowaniem do lekcji (obciążenie dodatkowymi zajęciami rozwijającymi zainteresowania organizowanymi we własnym zakresie powoduje ograniczenie czasu oraz ma wpływ na naukę i przygotowanie do lekcji).

IV. Wizja szkoły

Nasza szkoła buduje swoją tożsamość w oparciu o podstawowe wartości ludzkie:

PRAWDE, DOBRO, PIĘKNO i MIŁOŚĆ.

Za ważne wartości, wytyczające kierunki naszych działań uznajemy też : **godność, wolność, sprawiedliwość, prawa człowieka, tolerancję, życzliwość, wrażliwość, pracę, rzetelność, sumienność, demokrację, humanizm, pokój, wspólne dobra i solidarność.**

W procesie wychowania i edukacji szczególny nacisk będziemy kładli na kształtowanie charakteru, a w szczególności na rozwijanie umiejętności określania celów życiowych, samodzielności, decyzyjności, poczucia odpowiedzialności i postaw wyrażających poszanowanie drugiego człowieka, przeciwstawiających się egoizmowi i zachowaniom nacechowanym przemocą wobec innych. Ważne jest też dla nas, aby **rozbudzać w młodzieży zainteresowania, zamiłowanie do zdobywania wiedzy i twórczego jej wykorzystywania.**

Struktura szkoły opiera się na zgodnym współistnieniu i współpracy trzech stanów: uczniów, nauczycieli, i rodziców.

Statut szkoły wyraża poszanowanie godności człowieka, wolności światopoglądowej, wyznaniowej, zapewnia dążenia do pełnego rozwoju intelektualnego, moralnego i fizycznego, daje uczniom, nauczycielom i rodzicom prawo do współdecydowania o wizerunku szkoły i jej działalności.

Dobór kadry i kierunki doskonalenia umiejętności nauczycieli mają zapewniać uczniom :

- profesjonalną pomoc w rozwoju i nabywaniu przez nich samodzielności;
- stworzenie odpowiednich warunków dla dojrzewania społecznego;
- rozwijanie umiejętności interpersonalnych i umiejętności kierowania sobą;
- kontakt z kompetentnie i efektywnie przekazywaną, rzetelną wiedzą;
- pomoc w nabywaniu umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktycznym życiu,
- rozwijanie umiejętności prawidłowego formułowania celów życiowych i ich realizowania;

- wsparcie w zakresie wyboru szkoły ponadgimnazjalnej i ewentualnym wyborze zawodu;
- prawidłowe rozpoznawanie potrzeb i problemów;
- wspieranie budowania pozytywnej, adekwatnej samooceny i poczucia własnej wartości;
- profesjonalną pomoc w budowaniu dobrego zespołu klasowego (zintegrowanego, realizującego wspólnie określone cele i respektującego zasady współdziałania w grupie).

Styl kierowania opiera się na zasadach demokratycznych. Ustalenia są wynikiem rozmów, wymiany opinii i wniosków rady pedagogicznej, samorządu uczniowskiego i rady rodziców. Efekty działalności szkoły są poddawane monitorowaniu i ewaluacji.

Budynek szkoły i otoczenie są wyrazem nowoczesnej estetyki. Cechuje je funkcjonalność, dostosowanie do potrzeb wyznaczanych przez program edukacyjno-wychowawczy. Rozwiązania architektoniczne i organizacyjne sprzyjają integracji użytkowników szkoły i tworzeniu przyjaznego, ciepłego klimatu. Dużą wagę przywiązuje się do czystości, porządku i odpowiedniej kolorystyki pomieszczeń. Wystrój szkoły ma stanowić przede wszystkim prezentację wytworów i osiągnięć wychowanków, odzwierciedlać ważne wydarzenia z życia szkoły jak i pokazywać bieżące projekty realizowane przez szkołę.

W ostatnich latach szkoła była systematycznie rozbudowywana i modernizowana tak, aby spełniać wysokie standardy użyteczności. Nowoczesny obiekt sportowy jakim jest hala sportowa stanowiąca integralną część budynku służy rozwojowi kultury fizycznej wśród uczniów i społeczności lokalnej. Jest to miejsce, gdzie zarówno społeczność szkolna jak i mieszkańcy Dzielnicy Wesoła m.st. Warszawy organizują spotkania i imprezy masowe.

Organizacja nadzoru porządkowego i przyjęte reguły postępowania dyscyplinującego, mają zapewnić uczniom bezpieczeństwo, ochronę przed dealerami środków odurzających i przed kontaktem z osobami pod wpływem takich środków, w tym także alkoholu.

Gimnazjum Nr 119 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie przez swą działalność staje się nowoczesną placówką oświatową o wysokim poziomie kształcenia i wychowania młodzieży, pełniącą rolę centrum edukacyjnego, kulturalnego i sportowego dla lokalnej społeczności.

V. Wizja wychowanka

Wszelkie oddziaływania dydaktyczno- wychowawczo- profilaktyczne przeprowadzane w czasie realizacji założeń niniejszego programu mają na celu ukształtowanie młodego człowieka, który jest:

PATRIOTĄ :

- zna swoje korzenie, historię swojego kraju ojczystego,
- jest świadomy i dumny ze swojej przynależności narodowej, odczuwa odpowiedzialność za przyszłe losy Ojczyzny;

PRAWY, UCZCIWY, KULTURALNY:

- zdolny do rozróżniania zachowań dobrych i złych,
- szanujący obowiązujące w danym otoczeniu normy,
- przekonany, że dobre zachowanie to podstawa kultury osobistej każdego człowieka;

ODPOWIEDZIALNY, ASERTYWNY, TOLERANCYJNY:

- jest tolerancyjny w stosunku do innych poglądów, wyznań, narodowości,
- rozumie, że każde działanie pociąga za sobą konsekwencje,
- potrafi odstąpić od działania przewidując jego skutki,
- szanuje zasady bezpieczeństwa, dba o bezpieczeństwo swoje i innych;
- **przygotowany do świadomego i odpowiedzialnego podejmowania decyzji;**

OTWARTY, KOMUNIKATYWNY:

- swobodnie współpracuje z innymi,
- planuje działania,
- umie prezentować własne zdanie i słuchać innych,
- nawiązuje przyjazne kontakty z rówieśnikami;

KREATYWNY, POSZUKUJĄCY, DOCIEKLIWY, SAMODZIELNY :

- ciekawy świata, wrażliwy na sztukę,
- umie korzystać z dostępnych źródeł wiedzy,
- poszerza ją permanentnie, jest twórczy i aktywny,
- przekonany, że jedynie praca pozwala realizować wyznaczone cele życiowe,
- przygotowany do nieustannego doskonalenia i kształcenia własnego charakteru;

DBAJĄCY O WŁASNE ZDROWIE:

- dba o własną higienę,
- ma wyrobione nawyki rekreacyjne,
- propaguje sport i aktywność fizyczną jako styl życia, z którego może czerpać radość i szczęście,
- jest wolny od nałogów, odrzuca wszystko co szkodzi jego życiu i zdrowiu.

VI. Podstawy teoretyczne do formułowania celów i metod pracy, odpowiadających potrzebom i problemom uczniów w wieku gimnazjalnym.

Zdaniem wielu badaczy (uwzględniających perspektywę psychospołeczną) w okresie dojrzewania dokonują się zmiany w obrazie siebie i społecznej percepcji jednostki, formowane są nowe wzorce relacji interpersonalnych, gwałtownie wzrasta liczba i jakość nowych doświadczeń osobistych i społecznych rozwijane są umiejętności pozwalające na kształtowanie się poczucia własnej kompetencji. Nastolatek osiąga nowy status społeczny, a tym samym zwiększają się jego możliwości osiągania celów, otrzymywania wzmocnień i kształtowania nowych zachowań.

W tym więc okresie życia dokonują się gruntowne przemiany związane z poczuciem tożsamości osobistej i społecznej. Nasila się tendencja do uniezależnienia się od rodziców . Przy podejmowaniu decyzji ważniejsi są rówieśnicy.

Następują gwałtowne zmiany w sferze życia emocjonalnego (intensywne i labilne emocje) . Pojawia się arogancja , buntowniczść i lekceważenie autorytetów.

W literaturze fachowej (np B. Varenhorst 1981) podkreśla się kilka ważnych celów jakie młody człowiek osiąga w tym okresie:

- Doświadczenie fizycznej dojrzałości seksualnej (wiąże się głównie ze sferą biologiczną, ale ma olbrzymie konsekwencje intrapsychiczne i interpersonalne - modyfikacja obrazu siebie oraz oczekiwań od siebie i innych ludzi , zmiana sposobu kontaktowania się z rówieśnikami i dorosłymi, nowe role i obowiązki społeczne).
- Rozwijanie własnej indywidualności (poszukiwanie odpowiedzi na pytania: „ Kim jestem?”, „Jakie są moje relacje z innymi ludźmi ?”. Łączy się to ze sprawdzaniem siebie w różnych sytuacjach, intensywnym doświadczaniem terażniejszości i planowaniem przyszłości).
- Kształtowanie zobowiązań społecznych (konieczność włączenia się i współdziałania z szerokim społeczeństwem). Nastolatek poszukuje odpowiedzi na pytanie o sens własnego życia, próbuje określać swoje przyszłe miejsce w społeczeństwie (kryształuje zainteresowania, poglądy wobec życia rodzinnego, wykształca postawy wobec norm i ról społecznych).
- Uzyskanie autonomii (uwalnianie się od opinii rodziców , ich autorytetu, systemu wartości czy też poglądów na życie. Punktem odniesienia staje się grupa rówieśnicza; w jej ramach dokonuje się też eksperymentowanie z własną wolnością i odpowiedzialnością).
- Wyrastanie z egocentryzmu (poczucie nieustannego „bycia na scenie” i podlegania obserwacji i ocenie; rodzaj psychicznej samotności, polegającej na poczuciu niezrozumienia przez otoczenie). Wyrastanie z egocentryzmu jest uzyskiwaniem poczucia wspólnoty z innymi członkami społeczeństwa oraz zdolności dostrzegania ich problemów, poszanowania ich prawa do odmienności.
- Reorganizacja systemu wartości (dokonuje się przez całe życie , ale w okresie dorastania zmiany są największe; wiąże się to zarówno ze zmianą grupy odniesienia jak i usprawnianiem procesów myślenia).

VII. Zadania poszczególnych statutowych organów szkoły:

Rada Rodziców:

- reprezentuje interesy wychowawcze rodziców wobec Dyrekcji i Rady Pedagogicznej i działa na rzecz kształtowania prawidłowych relacji szkoła – wychowawca – uczeń – rodzice,
- jest rzecznikiem modelu wychowania opartego na więziach rodzinnych,
- rodzice decydują o metodach i formach wychowania swoich dzieci, uwzględniając istniejące przepisy prawne w tym zakresie (Karta Praw Dziecka, kodeks rodzinny, Deklaracja Praw Człowieka);

Rada Pedagogiczna:

- wspomaga rodzinę w jej naturalnych prawach do wychowania poprzez dostarczanie kompetentnych informacji o przyczynach zachowania się ucznia oraz sposobach wprowadzania korekt wychowawczych,
- współpracuje z Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim na rzecz realizacji założonych celów wychowawczych
- zapewnia warunki do wszechstronnego rozwoju uczniów i współuczestniczy w procesie wychowania
- pełni rolę doradczą w kwestii możliwości kontaktu rodziców z poradnią psychologiczno –pedagogiczną,
- uchwała zasady motywowania zachowań uczniów z uwzględnieniem kryteriów przyjętych w Statucie Gimnazjum.

Samorząd Uczniowski:

- uczy demokratycznych form życia w społeczności szkolnej, umiejętności współpracy i odpowiedzialności za siebie i otoczenie;
- reprezentuje stan uczniowski przy podejmowaniu ważnych decyzji dotyczących życia szkoły, a także w kontaktach z dyrektorem i pozostałymi organami stanowiącymi szkoły;
- uaktywnia twórcze działania uczniów i inicjuje różnorodne działania wynikające z potrzeb klasy, szkoły czy środowiska lokalnego;
- integruje społeczność szkolną poprzez pracę i zabawę;
- współuczestniczy w działaniach szkoły przeciwdziałających problemom wychowawczym
- opiniuje i współtworzy ważne dokumenty regulujące zasady funkcjonowania szkoły, jej procesy edukacyjnych i wychowawcze.

Rola nauczyciela – wychowawcy procesie wychowania:

Każdy nauczyciel, będąc jednocześnie wychowawcą, powinien pamiętać, iż żadne jego oddziaływanie wychowawcze nie odniosą skutku, jeśli własnym przykładem nie potwierdzi słuszności i prawdziwości głoszonych przez siebie zasad!

- czuwanie nad spójnością działań wychowawczych pomiędzy szkołą a domem;
- budowanie życzliwej i przyjaznej atmosfery w zespole klasowym;
- wzmacnianie potencjału osobistego ucznia poprzez odkrywanie jego predyspozycji i zainteresowań
- udziela pomocy uczniom uzdolnionym i ze szczególnymi potrzebami wychowawczymi

- reagowanie na problemy osobiste ucznia, wnikliwe ich rozpoznawanie i szukanie możliwości rozwiązania ich;
- pomaganie uczniowi w odnalezieniu własnego miejsca w społeczności klasowej, szkolnej i środowisku lokalnym;
- realizowanie zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej zawartych w opiniach i orzeczeniach (np. o potrzebie kształcenia specjalnego) do pracy z uczniem;
- uczenie ucznia wrażliwości na potrzeby innych, kształtowanie odruchu pomocy i wsparcia dla potrzebujących, umiejętności budowania więzi międzyludzkich;
- budowanie świadomości uczniów z zakresu współczesnego systemu edukacji, potrzeb rynku pracy i świata zawodów;
- tworzenie środowiska sprzyjającego wszechstronnemu rozwojowi osobowości ucznia,
- wyposażenie wychowanków w określone wiadomości i umiejętności, rozwijanie zdolności poznawczych, zainteresowań i tendencji do samokształcenia;
- powierzanie uczniom zadań poznawczych realizowanych na rzecz klasy, szkoły i środowiska lokalnego;
- organizowanie takich oddziaływań wychowawczych, które rozwiną aktywność ucznia i zachęcą go do działania na rzecz środowiska szkolnego, klasowego i lokalnego;
- wspieranie samorządności uczniowskiej
- organizowanie różnorodnych form życia klasowego, które są zgodne z zainteresowaniami i propozycjami uczniów, a które prowadzą do integracji środowiska klasowego (uczniów, rodziców i nauczycieli);
- uczenie szacunku dla wspólnego dobra jako podstawy życia społecznego;
- kształtowanie i wdrażanie wartości moralnych – umiejętności dokonywania wyboru i potrzeby rozwijania własnej osobowości;
- zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami wynikającymi z dokumentów takich jak: Konwencja Praw Dziecka, Statut Szkoły i Regulamin Szkoły oraz czuwanie nad ich przestrzeganiem.

VIII. Procedury osiągnięcia celów:

Gimnazjum nr 119 w Warszawie założone w Programie Wychowawczym cele realizuje poprzez następujące działania:

- Kształtowanie postaw patriotycznych (działania patriotyczne związane z patronem szkoły, święto szkoły, obchody świąt narodowych, popularyzowanie postaci bohaterów narodowych);

- Uczenie samorządności (wybory do Samorządów klasowych, Samorządu uczniowskiego czy Młodzieżowej Rady Dzielnicy, wycieczki klasowe i szkolne do Sejmu RP itp.);
- Wychowanie przez pracę (nadzór nad przestrzeganiem obowiązujących regulaminów, dbałości o porządek otoczenia, sumiennego wykonywania obowiązków ucznia, organizowania koleżeńskiej pomocy w nauce, kiermasz podręczników szkolnych itp.);
- Zabieganie o podtrzymywanie więzi społecznej w szkole, klasie i środowisku lokalnym (wycieczki klasowe i szkolne, uroczystości klasowe i szkolne wynikające z kalendarza, projekty realizowane przez szkołę i środowisko lokalne itp.);
- Zachowanie poczucia własnej godności (propagowanie modelu człowieka wolnego od nałogów i zdrowego trybu życia, dbanie higienę osobistą itp.);
- Zachowanie prawidłowych postaw w relacjach z innymi ludźmi (wyjazdy i wycieczki szkolne, obchody uroczystości szkolnych, spotkania z ciekawymi osobami, koła zainteresowań itp.);
- Uczenie odpowiedzialności i współodpowiedzialności (sumienne wykonywanie obowiązków ucznia, świadome reprezentowanie szkoły na zewnątrz, podejmowanie wszelkich działań na rzecz szkoły, klasy i społeczności lokalnej);
- Działalność społeczna (angażowanie w akcje społeczne i charytatywne, działalność w szkolnym Klubie Wolontariusza);
- Korzystanie z różnych źródeł informacji (umożliwianie i zachęcanie do nauki z wykorzystaniem nowych technologii informatycznych, zajęcia komputerowe, projekty zewnętrzne, konkursy, Festiwal Nauki, tematyczne wycieczki szkolne itp.);
- Wychowanie przez sport (udział w zawodach i olimpiadach sportowych, aktywne uczestnictwo w lekcjach wychowania fizycznego);
- Wychowanie w poszanowaniu przyrody (wycieczki tematyczne, selektywne zbieranie odpadów, projekty wewnątrzszkolne, konkursy, pogadanki itp.);
- Wychowanie świadomego Europejczyka (wymiany językowe, Festiwal Piosenki Obcojęzycznej);
- Wspieranie w podejmowaniu decyzji (pomoc psychologiczno-pedagogiczna, realizacja programu Warszawski System Doradztwa Zawodowego itp.);

- Wspieranie ucznia uzdolnionego (Klub Gimnazjalisty z podziałem na sekcje tematyczne, Projekt szkolny „Mam Talent”, projekt Warszawski Program Edukacji Kulturalnej”)
- Promowanie osiągnięć uczniowskich na terenie Gimnazjum i w otoczeniu społecznym;
- Dbanie o bezpieczeństwo, (realizacja programu „Bezpieczna i Przyjazna Szkoła”, lekcje wychowawcze, pogadanki, debaty ogólnoszkolne, zajęcia w ramach programu profilaktyki itp.);
- Rozwijanie wiedzy o kulturze i tradycjach (święta szkolne, projekty, m.in. „Szkoła warsawianistyczna”, wycieczki- lekcje, konkursy itp.)

Organizowane przez szkołę fakultatywne zajęcia pozalekcyjne są nieodłącznym ogniwem w procesie edukacyjno-wychowawczym. Pomagają one w rozwoju zainteresowań i zdolności uczniów oraz wspierają procesy edukacyjno-wychowawcze prowadzone przez nauczyciela – wychowawcę. Zadaniem niniejszych zajęć jest uczyć, bawić i wychowywać. Są to:

- Zajęcia sportowe;
- Koła zainteresowań: matematyczne, chemiczne, fizyczne, teatralne, plastyczne, muzyczne - chór i sekcja instrumentalna;
- Wolontariat;
- Świetlica TPD.

„Kalendarz imprez”:

Ważną część procesu wychowawczego stanowią także uroczystości, imprezy i projekty szkolne. Są one formą wzbogacania i urozmaicania życia szkoły, tworzą tradycję, budują odrębność i wyjątkowość szkoły. Są to:

Święto Komisji Edukacji Narodowej;
 Święto Odzyskania Niepodległości – Święto Szkoły;
 Wigilia i Wielkanoc Szkolna –święta radości i pojednania;
 Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy;
 Święto Wiosny – Festiwal Piosenki Obcojęzycznej;
 Obchody Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja;
 Realizacja Szkolnych Projektów Edukacyjnych;
 Akcje charytatywne i pomoc potrzebującym;
 Szkolny Festiwal Nauki;
 Ważne uroczystości rocznicowe przypadające w danym roku szkolnym

VIII. Realizatorzy i uczestnicy programu

Realizatorami i uczestnikami programu są trzy stany szkolne: rodzice, nauczyciele i uczniowie oraz pozostali pracownicy szkoły.

Realizacja większości zadań odbywa się w czasie:

- zajęć dydaktycznych,

- lekcji „wychowania do życia w rodzinie”,
- godzin wychowawczych,
- imprez szkolnych oraz uroczystości patriotycznych i rocznicowych,
- wyjazdów i wycieczek szkolnych,
- oraz w czasie codziennych kontaktów nauczycieli z wychowankami.

Czynnikiem warunkującym płynne i zintegrowane realizowanie nakreślonych celów wychowawczych jest ciągle podnoszenie umiejętności i kwalifikacji nauczycieli w pożądanym zakresie. Dlatego **ważnym elementem programu wychowawczego jest wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli.**

IX. Ewaluacja programu wychowawczego.

Wszystkie działania wychowawcze poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Dokonują tego nauczyciele, uczniowie i rodzice.

Wspólne spotkania robocze, wymiana poglądów i uwag w trakcie codziennej pracy to najważniejsze źródła informacji o tym co nam się udaje , co przynosi zadowalające efekty, a nad czym nadal trzeba się zastanawiać i poszukiwać skuteczniejszych rozwiązań.

Inne sposoby i środki ewaluacji :

Obserwacja zachowania uczniów (rozumienie i przestrzeganie norm).

Obserwacja zaangażowania w naukę i zajęcia pozalekcyjne.

Zbieranie i ocena prac i wytworów pracy uczniów (ilość, jakość - prac , wystaw i innych prezentacji).

Zbieranie danych na temat samopoczucia uczniów (rozmowy, ankiety).

Obserwacja aktywności uczniów (włączanie się i inicjowanie działań na terenie szkoły).

Dokumentowanie frekwencji na zajęciach.

Zbieranie opinii rodziców na temat problemów wychowawczych szkoły (ankiety).

Analiza stopnia zintegrowania klasy (metody socjometryczne).

Rozpoznanie poziomu wiadomości i umiejętności uczniów.

Badania sondażowe.

Proponowane wskaźniki ewaluacji :

A. Ilościowe

Liczba uczniów z problemami wychowawczymi.

Liczba uczniów z problemami w nauce.

Frekwencja na zajęciach.

Liczba uczestników na zajęciach pozalekcyjnych.

Ilość prac wykonanych przez uczniów.

Liczba uczniów przystępujących do konkursów.

Liczba laureatów konkursów.

Liczba wycieczek organizowanych przez szkołę.

Liczba rodziców zaangażowanych w pracę szkoły

B. Jakościowe

Ocena z zachowania.

Wyniki uczniów w konkursach.

Aktywność uczniów na zajęciach.

Ocena umiejętności i wiadomości.

Ocena postaw uczniów.

Deklarowane samopoczucie uczniów w szkole.

Obserwowany postęp w zachowaniu i przyswajaniu pozytywnych norm i wartości.

Przestrzeganie zasad sformułowanych w programie.

Przyczyny nieobecności uczniów na zajęciach.

Zaangażowanie w kultywowanie ceremoniału szkolnego (przestrzeganie odpowiedniego ubioru na uroczystości szkolne, odpowiednie zachowanie i prezentowane postawy wobec symboli szkoły, aktywny udział w przygotowywaniu uroczystości szkolnych).

Współpraca z rodzicami uczniów.

Współpraca z samorządem lokalnym.

Załącznikiem do Programu Wychowawczego jest Plan Działań Wychowawczych określający priorytety na dany rok szkolny i uwzględniający wnioski z pracy wychowawczej w poprzednim roku szkolnym, a także priorytety Ministra Edukacji Narodowej oraz Mazowieckiego Kuratora Oświaty przewidziane na dany rok szkolny.